

בית דין לממונות שע"י כולל "כרמי משפט" ענב

(נייר עמדה)

בעזרת ה', בקרוב יפתח הכולל את בית הדין לדיני ממונות המסונף לכולל. בית הדין ייתן מענה על שאלות ממוניות העולות בין תושבים בשומרון. מטרת בית הדין, מלבד יישוב סכסוכים, להעלות את רמת המודעות לקיומו של הדין העברי לחשיבות הטמעתו בדורנו. בנייר העמדה המצ"ב פורטו מטרות בית הדין והדרכים להביאו למטרתו. נקווה שבית הדין אכן יקום וישמש כמגדלור למשפט היהודי ובכך יחיש את התגלותו של 'מלך אוהב צדקה ומשפט'.

- **המטרה :** הקמת בית דין לממונות ליד כולל ענב בחסות הישוב.
- **הרכב הדיינים :** הרב אוריאל אליהו (ראש הכולל) - אב"ד, הרב ניר רוזנברג (רב הישוב), אחד האברכים (בהתאם להחלטת ראש הכולל). במידת הצורך יצורף דיין נוסף מבחוץ.
- **קהל היעד - בשלב ראשון -** תושבי מערב השומרון. בהמשך - בעזרת ה' לפי השם שיצא לבית הדין.
- **יתרונות :**
 - נתינת שירותי משפט יהודי לתושבי האזור.
 - הטמעת החובה והזכות לדון ע"פ דין תורה.

- אפשרות לפיתוח הנושאים הנידונים ע"י האברכים שלומדים ודנים בדיני ממונות בכולל.
- התנסות האברכים ושימוש בפועל בנושאים שנלמדו.
- "ותשועה ברוב יועץ" - ליבון הסוגיות שיעלו בבית הדין ע"י לומדי הכולל.
- הוצאת פסקי דין ונושאים בדיני ממונות ופרסומם בחוברות של הכולל ובמדיה התקשורתית.

הקמה:

- איתור מומחים שיוכלו לשמש יועצים לבית הדין (עו"ד, רו"ח, מהנדס וכד').
- ראש הכולל בשיתוף עם רב הישוב ימצאו דמות רבנית בעלת סמכות שתשמש כנשיא בית הדין וכתובת להתייעצות של הדיינים במידת הצורך.
- הדיינים עצמם ישמשו בביה"ד בהתנדבות וללא תמורה.

כללים לדיינים:

- חובה לבוא בבוש מכובד - חולצה לבנה ונעליים.
- חל איסור מוחלט לדבר עם אחד מבעלי הדין שלא בתוך בית הדין ושלא במעמד שני הצדדים.
- הדיינים יעברו הדרכה בחוק הבוררות ובכללי האתיקה והדיון, באופן שהפסק שיוציאו מתחת ידם יעמוד במבחן ערעור לבית משפט מחוזי ויינתן למימוש ע"י ההוצאה לפועל.

מזכיר בית הדין:

- על המזכיר לדאוג לקבלת הבקשה לדיון, לשלוח זימון לנתבע כולל נושא התביעה, תיאום תאריך לדיון עם הצדדים ועם הדיינים, החתמה

על שטר בוררות, הקלטת הדיון, כתיבת פרוטוקול ושליחתו לצדדים, קבלת הערות טענות וראיות נוספות מהצדדים והעברתם לבית הדין, זימון עדים ותאום דיון נוסף בעת הצורך, וכן שליחת פסק הדין הסופי לצדדים.

- יפתח מייל לבית הדין וכן מספר טלפון שיפורסמו בפירסומים השונים.
- המזכיר ידאג גם לגביית אגרה לפתיחת תיק שתעמוד ע"ס 100 ₪, ובמידה והתביעה הינה על פחות מ- 1000 ש"ח - אגרה ע"ס 50 ₪.
(במידה ויתברר שהיה ממש בתביעה ישלם הנתבע את מחצית האגרה).

כללים לדיון:

- אב"ד ידאג להתנהגות ותרבות דיבור ודיון נאותים של הדיינים ושל בעלי הדין.

- רשות הדיבור תנתן ראשונה לתובע, לאחר מכן יסכם אב"ד את הטענות, ויתן רשות דיבור לנתבע, ויסכם גם את טענותיו. רק לאחר מכן תנתן רשות דיבור לעו"ד או טוענים רבניים במידה וישנם כאלה.

- לאחר סיום הטענות וסיכומן ינתן שבוע להבאת ראיות וטענות נוספות ויובהר שלאחר מכן הצדדים מודים בהודאת בע"ד שאין להם יותר טענות (ע"מ לאפשר את סופיות הדיון). במקרים חריגים כגון נתונים חדשים שלא היו קיימים או קושי אובייקטיבי להבאת ראיות ועדים בזמן הקצוב תנתן הארכה.

- הדיינים ישבו זה עם זה וילבנו את הדיון ואב בית הדין יכתוב את פסק הדין הסופי או שיטיל את כתיבתו על אחד הדיינים.

- פסק הדין יכלול בתוכו את הפסק הסופי כולל השלבים והזמנים לביצועו, וכן את תמצית טענות בעלי הדין ותמצית הדיון ההלכתי.

- לא ינתן צו להוצאות משפט, למעט תשלום על חו"ד מומחה שיוזמן לאחר הסכמת הצדדים.

- הדיינים יקבלו את פסק הדין ויאשרוהו או יעירו הערותיהם.

- הניסוח הסופי ישלח לעריכה לשונית.

- פס"ד סופי ישלח במייל ובדואר לא יאוחר משלושה שבועות מהדיון הראשון אא"כ נקבע במפורש אחרת ונתנה הודעה על כך לצדדים.
- פסק הדין יפורסם ללא שמות ולאחר מחיקת נתונים מזהים באתר של הכולל.